

Sieci społeczne a polityka klimatyczna w Polsce: Analiza powiązań i wpływów

Zmiana klimatu stanowi jedno z największych wyzwań, z jakim obecnie mierzy się ludzkość. Ponieważ problem ten jest rezultatem działalności człowieka i wpływa na różne aspekty życia społecznego, nauki społeczne odgrywają kluczową rolę w przeciwdziałaniu kryzysowi klimatycznemu. Jednym z obszarów, w którym nauki społeczne odgrywają ważną rolę, jest tworzenie polityk publicznych.

Unia Europejska jest liderem we wprowadzaniu rozwiązań prawnych wspomagających przeciwdziałanie i adaptację do zmiany klimatu. Głównym celem UE jest osiągnięcie pełnej neutralności klimatycznej do 2050 roku. Państwa członkowskie różnią się pod względem zaangażowania w realizowanie klimatycznego celu UE. Niektóre kraje UE, takie jak Dania, prowadzą aktywne działania na rzecz klimatu i transformacji energetycznej, podczas gdy inne, np. Polska, wykazują pewien opór wobec polityki klimatycznej UE. Różnice te można wyjaśnić czynnikami makroekonomicznymi, przykładowo uzależnieniem gospodarki od paliw kopalnych, poziomem rozwoju ekonomicznego, a także czynnikami z poziomu mikro, takimi jak wiedza jednostek na temat klimatu czy ich postawy (np. Co jest ważniejsze, dobro środowiska czy wzrost gospodarczy?).

Istnieją badania, które mówią, że duże znaczenie mogą mieć także czynniki z poziomu mezo, na przykład sojusze i konflikty różnych aktorów politycznych i społecznych, takich jak: instytucje rządowe, partie polityczne, przedsiębiorstwa, związki zawodowe górników, organizacje pozarządowe czy instytucje naukowe. Aktorzy ci są bezpośrednio zainteresowani tym, jak będzie wyglądać polityka klimatyczna kraju i starają się wpływać na jej kształt. Krajowi aktorzy reprezentują zróżnicowane interesy, wartości i podejścia do tworzenia i wdrażania polityki klimatycznej.

Wykorzystując metody analizy sieci społecznych (SNA), projekt ma na celu zbadanie obecnej struktury sieciowej w polskim systemie polityki klimatycznej, poprzez identyfikację wpływowych aktorów, koalicji oraz zbadanie relacji między nimi.

Złożone problemy, jakim niewątpliwie jest łagodzenie zmian klimatycznych, wymagają pogodzenia i zaangażowania wielu społecznych i politycznych aktorów, nierzadko o zróżnicowanych interesach. Z tego względu ramach projektu zostaną zbadane czynniki, które potencjalnie mogą stymulować współpracę pomiędzy różnymi aktorami, a także strategie, które wykorzystują aktorzy by wpływać na decydentów.

Badanie struktury sieci aktorów kształtujących politykę klimatyczną w Polsce umożliwi lepsze zrozumienie mechanizmów współpracy i charakteru relacji pomiędzy aktorami, co jest kluczowe dla formowania i skutecznej implementacji polityki. Zagłębianie się w mezostrukturę procesu kształtowania polityki klimatycznej może rzucić nowe światło na przyczyny trudności Polski z dążeniem do neutralności klimatycznej do 2050 roku, a także dać nowe rozwiązania dla przeciwdziałania tym trudnościom.